

Ministerstwo
Rozwoju i Technologii

Kontrola eksportu uzbrojenia i produktów dual-use

Kraków, 27.05.2026

Paweł Godawa

Departament Obrotu Towarami Wrażliwymi i Bezpieczeństwa Technicznego MRiT

Jakie tematy omówimy?

Podstawowe informacje

- Cele kontroli eksportu
- Podstawy prawne
- Klasyfikacja towarów o znaczeniu strategicznym
- Wykaz uzbrojenia
- Załącznik I – kategorie, klasyfikacja

Obrót towarami strategicznymi

- Rodzaje obrotu
- Rodzaje zezwoleń

Praktyczne informacje dla przedsiębiorców

- Zasady wnioskowania
- Udzielanie wiążących wyjaśnień

Jakie są cele kontroli eksportu?

- Przeciwdziałanie proliferacji broni masowego rażenia.
- Poszanowanie praw człowieka i międzynarodowego prawa humanitarnego.
- Utrzymanie międzynarodowego pokoju, bezpieczeństwa i stabilności.

Umowy międzynarodowe

- Porozumienie z Wassenaar (WA)
- Grupa Australijska (AG)
- Reżim Kontrolny Technologii Rakietowych (MTCR)
- Grupa Dostawców Jądrowych (NSG)
- Konwencja o zakazie broni chemicznej (CWC)
- Konwencja o zakazie broni biologicznej (BWC)
- Układ o nierozprzestrzenianiu broni jądrowej (NPT)
- Sankcje ONZ i UE

Prawo unijne i krajowe

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/821 z dnia 20 maja 2021 r. ustanawiające unijny system kontroli wywozu, pośrednictwa, pomocy technicznej, tranzytu i transferu produktów podwójnego zastosowania
- Wspólne stanowisko Rady 2008/944/WPZiB z dnia 8 grudnia 2008 r. określające wspólne zasady kontroli wywozu technologii wojskowych i sprzętu wojskowego
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/43/WE z dnia 6 maja 2009 r. w sprawie uproszczenia warunków transferów produktów związanych z obronnością we Wspólnocie
- Ustawa z dnia 29 listopada 2000 r. o obrocie z zagranicą towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa, a także dla międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa

Czym są towary strategiczne?

- **uzbrojenie (ML/LU)**
- **produkty podwójnego zastosowania (DU)**

Czym jest uzbrojenie?

- **broń**
- **amunicja**
- **materiały wybuchowe**
- **inne wyroby, ich części i technologie**

wymienione w wykazie uzbrojenia

Czym są produkty podwójnego zastosowania?

„produkty podwójnego zastosowania” oznaczają produkty (w tym oprogramowanie i technologie), które mogą być stosowane zarówno w celach cywilnych, jak i wojskowych, lub produkty, które mogą być wykorzystane do projektowania, rozwijania, produkcji lub stosowania broni masowego rażenia lub środków jej przenoszenia.

! Definicja otwarta

!! Zał. I do Rozporządzenia
2021/821 + klauzula catch-all
tj. spełnienie przesłanek z art. 4
rozporządzenia

- BMR
- zastosowanie wojskowe w kraju objętym embargiem na broń
- do wykorzystania jako części lub podzespoły w produktach wojskowych

Produkty podwójnego zastosowania w zał. I do Rozporządzenia 2021/821

ZAŁĄCZNIK I

WYKAZ PRODUKTÓW PODWÓJNEGO ZASTOSOWANIA, O KTÓRYCH MOWA W ART. 3 NINIEJSZEGO ROZPORZĄDZENIA

Wykaz produktów podwójnego zastosowania zawarty w niniejszym załączniku wprowadza kontrolę podwójnego zastosowania uzgodnioną na szczeblu międzynarodowym, w tym w ramach Grupy Australijskiej⁽¹⁾, Reżimu Kontrolnego Technologii Raketowych (MTCR)⁽²⁾, Grupy Dostawców Jądrowych (NSG)⁽³⁾, porozumienia z Wassenaar⁽⁴⁾ oraz konwencji o broni chemicznej (CWC)⁽⁵⁾.

SPIS TREŚCI

Część I	Uwagi ogólne, akronimy i skróty, definicje
Część II – Kategoria 0	Materiały, instalacje i urządzenia jądrowe
Część III – Kategoria 1	Materiały specjalne i związane z nimi urządzenia
Część IV – Kategoria 2	Przetwarzanie materiałów
Część V – Kategoria 3	Elektronika
Część VI – Kategoria 4	Komputery
Część VII – Kategoria 5	Telekomunikacja i »ochrona informacji«
Część VIII – Kategoria 6	Czujniki i lasery
Część IX – Kategoria 7	Nawigacja i awionika
Część X – Kategoria 8	Urządzenia okrętowe
Część XI – Kategoria 9	Kosmonautyka, aeronautyka, napęd

Five Sub-categories:

- A. Specific systems, equipment, and components
- B. Test, inspection and production equipment
- C. Materials
- D. Software
- E. Technology

Produkty podwójnego zastosowania w zał. I do Rozporządzenia 2021/821

<h1>9</h1>	<h1>A</h1>	<h1>012.a</h1>	
Kategoria techniczna 0-9	Grupa towarów A-E	Porozumienie międzynarodowe 001-999	Opis produktu
Kat. 0 - Materiały, instalacje i urządzenia jądrowe Kat. 1 - Materiały specjalne i związane z nimi urządzenia Kat. 2 - Przetwarzanie materiałów Kat. 3 - Elektronika Kat. 4 - Komputery Kat. 5 - Telekomunikacja i ochrona informacji Kat. 6 - Czujniki i lasery Kat. 7 - Nawigacja i awionika Kat. 8 - Urządzenia okrętowe Kat. 9 - Kosmonautyka, aeronautyka, napęd	Grupa A Systemy, urządzenia i części składowe Grupa B Urządzenia testujące, kontrolne i produkcyjne Grupa C Materiały Grupa D Oprogramowanie Grupa E Technologie	001-099 Porozumienie z Wassenaar (WA) 101-199 Technologie Rakietowe (MTCR) 201-299 Gr. Dostawców Jądrowych (NSG) 301-399 Broń chemiczna i biologiczna (AG) 401-499 Konwencja o zakazie broni chemicznej 501-599 Bezp. narodowe i polityka zagr. USA 601-699 Towary przeniesione z listy uzbr. USA 701-799 Brak 801-899 Brak 901-999 Nadzór USA dla AT, CC, RS, SS, UN	
W przykładzie Kosmonautyka, aeronautyka i napęd	W przykładzie Urządzenie	W przykładzie Porozumienie Wassenaar	W przykładzie Bezzałogowe statki powietrzne

Kto może prowadzić obrót towarami strategicznymi?

- **Produkty podwójnego zastosowania**
 - bez warunków wstępnych, każdy podmiot z siedzibą w Polsce
- **Uzbrojenie**
 - koncesja Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji
 - wewnętrzny system kontroli
 - przy wywozie zagranicę certyfikacja wewnętrznego systemu kontroli

Jakie są rodzaje obrotu?

- Przywóz
- Wywóz
- Transfer wewnętrzny
- Tranzyt
- Usługa pośrednictwa
- Świadczenie pomocy technicznej

PRZYWÓZ

nie wymaga zezwolenia*

- **uzbrojenie** – na podstawie koncesji MSWiA
- **produkty podwójnego zastosowania** – bez dodatkowych wymogów

*za wyjątkiem bojowych środków trujących i ich prekursorów

WYWÓZ (poza UE)

zawsze wymaga zezwolenia

- **uzbrojenie** – zezwolenia indywidualne i generalne
- **produkty podwójnego zastosowania** – zezwolenia indywidualne, globalne i generalne

TRANSFER WEWNĄTRZUNIJNY

Dla uzbrojenia: wymagane zezwolenie na transfer z terytorium RP

Dla produktów podwójnego zastosowania: bez zezwolenia.

Wyjątki: zezwolenie wymagane dla produktów podwójnego zastosowania wymienionych w załączniku IV.

Część I:

- Produkty technologii zmniejszonej wykrywalności za pomocą odbitych fal radarowych („stealth”)
- Towary związane z kryptoanalizą
- MTCR
- Produkty objęte wspólnotową kontrolą strategiczną - pozostałe

Część II:

- Produkty w ramach Konwencji o Zakazie Broni Chemicznej CWC (rycyna i saksytoksyna)
- NSG

TRANZYT

transport towarów spoza obszaru celnego Unii lub przechodzących przez ten obszar do miejsca przeznaczenia znajdującego się poza obszarem celnym Unii

- **uzbrojenie** – zawsze wymaga zezwolenia, również dla tranzytu towarów z innych państw UE wywożonych poza Unię przez terytorium RP
- **produkty podwójnego zastosowania** – tylko towary nieunijne, dla towarów unijnych wymagane zezwolenie na wywóz z innego państwa UE

Tranzyt

Art. 7 rozporządzenia 2021/821

1. **Właściwy organ państwa**, w którym znajdują się nieunijne produkty podwójnego zastosowania wymienione w załączniku I, **może w każdej chwili zakazać ich tranzytu, jeżeli produkty te są lub mogą być, w całości lub w części, przeznaczone do wszelkich zastosowań, o których mowa w art. 4 ust. 1.**
2. (...) **Właściwy organ może nałożyć wymóg uzyskania zezwolenia** na osobę fizyczną lub prawną bądź spółkę osobową, która pozostaje w stosunku umownym z odbiorcą w państwie trzecim i jest uprawniona do decydowania o wysłaniu produktów przechodzących przez obszar celny Unii.

Usługa pośrednictwa

- negocjowanie lub zawieranie transakcji kupna, sprzedaży lub dostawy produktów podwójnego zastosowania z państwa trzeciego do dowolnego innego państwa trzeciego; lub
- sprzedaż lub zakup produktów podwójnego zastosowania znajdujących się w innych państwach w celu dokonania ich transferu do kolejnego innego państwa.

- **dla dual-use**: zezwolenia nie wymaga świadczenie usług pomocniczych, a mianowicie transportu, usług finansowych, ubezpieczenia lub reasekuracji, bądź ogólnej reklamy lub promocji.

tylko usługi pomiędzy państwami trzecimi (poza UE)

- **dla uzbrojenia**: uczestnictwo w jakiegokolwiek formie w czynnościach związanych z wywozem, przywozem, tranzytem, zakupem, sprzedażą lub transferem uzbrojenia

wszystkie usługi dokonywane poza terytorium RP

Pomoc techniczna

- wszelkie wsparcie techniczne związane z:
 - naprawą
 - pracami rozwojowymi
 - produkcją
 - montażem
 - testowaniem
 - konserwacjąw formie instruktażu, doradztwa, szkolenia, przekazywania praktycznej wiedzy i umiejętności

niezależnie od sposobu świadczenia tych usług

- **dla dual-use:**
wsparcie świadczone dla podmiotów z państw trzecich (spoza UE)
- **dla uzbrojenia:**
wsparcie świadczone dla podmiotów zagranicznych

Rodzaje zezwoleń oraz okres ich obowiązywania

Zezwolenie indywidualne

- Wydawane na okres **do 1 roku**
- Na konkretny obrót – jeden odbiorca/importer i jeden końcowy użytkownik w tym samym kraju

Zezwolenie globalne

- wydawane na okres **do 3 lat**
- wymóg posiadania Wewnętrznego Systemu Kontroli (**WSK**) również dla dual-use
- więcej importerów i końcowych użytkowników w różnych krajach

Krajowe i unijne zezwolenia generalne

- Ustanowione w krajowym lub unijnym prawodawstwie
- Pisemne zgłoszenie zamiaru/faktu korzystania
- Określone warunki stosowania – kraj końcowego użytkownika i towar
- Obowiązek corocznego raportowania o obrocie

Krajowe zezwolenie generalne ZG-PL-DU-1 dotyczące produktów podwójnego zastosowania

- krajowe generalne zezwolenie na wywóz na podstawie art. 12 ust. 6 rozporządzenia
- obejmuje następujące towary: produkty podwójnego zastosowania określone w pozycji **9A012.a.1.** wykazu określonego w załączniku I do rozporządzenia (UE) 2021/821

„Krajowego zezwolenia generalnego udziela się w odniesieniu do bezzałogowych statków powietrznych (UAV) i bezzałogowych pojazdów powietrznych zaprojektowanych tak, aby możliwy był ich kontrolowany lot poza zasięgiem bezpośredniego widzenia operatora, których **maksymalna wytrzymałość wynosi co najmniej 30 minut, lecz poniżej 1 godziny**, oraz zaprojektowanych do startowania i utrzymywania **stabilnego kontrolowanego lotu w porywach wiatru wynoszących co najmniej 46,3 km/h.**”

- zezwolenie jest ważne w odniesieniu do wywozu do następujących miejsc przeznaczenia: **Ukraina**

Unijne zezwolenia generalne

- zezwolenie na wywóz w odniesieniu do wywozu do niektórych krajów przeznaczenia, dostępne dla wszystkich eksporterów spełniających warunki i wymogi dotyczące jego stosowania, **wymienione w sekcjach A-H załącznika II**
- EU001-EU008

NAJCZĘSTSZE PYTANIA PRZEDSIĘBIORCÓW

Co powinno zawierać oświadczenie o zamiarze korzystania z zezwolenia generalnego?

- 1) Dane podmiotu
- 2) Nazwę/numer zezwolenia generalnego
- 3) Datę, od kiedy podmiot zamierza prowadzić obrót - w przypadku krajowego zezwolenia generalnego
- 4) Datę planowanego lub dokonanego rozpoczęcia obrotu - w przypadku unijnego zezwolenia generalnego

! krajowe zezwolenie generalne - oświadczenie złoż co najmniej 14 dni przed rozpoczęciem obrotu

! unijne zezwolenie generalne - oświadczenie złoż:

• w ciągu 30 dni od rozpoczęciu obrotu – w przypadku zezwolenia generalnego EU001-EU006

• nie później niż w terminie 30 dni przed rozpoczęciem obrotu – w przypadku zezwolenia generalnego EU007

• nie później niż w terminie 10 dni przed rozpoczęciem obrotu – w przypadku zezwolenia generalnego EU008.

Co zrobić żeby uzyskać zezwolenie?

The screenshot shows the gov.pl website interface. The main content area displays an article titled "Jak uzyskać zezwolenie na obrót produktami podwójnego zastosowania" (How to obtain a license for the turnover of dual-use products), dated 01.08.2019. The article text states that such a license can be obtained upon meeting requirements defined in the Act of 29.11.2000 on trade in goods, technologies, and services from abroad, which is of strategic importance for national security. It also mentions that the applicant can be an individual or a global one, or they can provide a statement of use of a general license.

Ważne! Ewidencja obrotu i raportowanie

Zezwolenie Indywidualne i Globalne

Kto może wystąpić z wnioskiem?

Z wnioskiem o wydanie zezwolenia może wystąpić:

- osoba fizyczna,
- osoba prawna,
- jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, o ile posiada zdolność prawną.

Wnioskodawcą może być osoba mieszkająca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub podmiot posiadający siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Jakie dokumenty należy złożyć?

Wnioskodawca składa wniosek wraz z następującymi załącznikami:

- projekt umowy lub umowę dotyczącą obrotu, jeśli taka umowa jest wymagana w odniesieniu do danego obrotu albo list intencyjny lub zapytanie ofertowe,
- certyfikat importowy lub oświadczenie końcowego użytkownika w przypadku wywozu lub transferu wewnątrznijnego,
- zgodę właściwego zagranicznego organu na określone dysponowanie towarem, w przypadku gdy importer lub końcowy użytkownik zobowiązał się do uzyskania takiej zgody albo oświadczenie, że wnioskodawca nie posiada wiedzy w zakresie zobowiązania, o którym mowa w art. 9 ust. 2 pkt 10 ustawy.

Jak powinno wyglądać oświadczenie końcowego użytkownika?

Art. 23 ust.4 ustawy o obrocie z zagranicą (...):

1) nazwę i adres eksportera lub dostawcy;

2) określenie towaru o znaczeniu strategicznym, jego opis, oznaczenie, ilość i wartość oraz numer kontrolny;

3) opis końcowego zastosowania towaru o znaczeniu strategicznym;

4) określenie kraju końcowego przeznaczenia;

5) nazwę i adres zagranicznego końcowego użytkownika;

6) zobowiązanie końcowego użytkownika do nieprzekazywania uzbrojenia odbiorcom w kraju objętym embargiem na broń, jeżeli przedmiotem obrotu jest uzbrojenie;

7) zobowiązanie końcowego użytkownika do nieprzekazywania towaru o znaczeniu strategicznym żadnemu innemu podmiotowi bez uprzedniej zgody organu kontroli obrotu;

8) poświadczenie przez właściwy organ kraju końcowego użytkownika przyjęcia przez końcowego użytkownika zobowiązań, o których mowa w pkt 6 lub 7, oraz oświadczenie właściwego organu kraju końcowego użytkownika, że końcowy użytkownik jest upoważniony do posiadania towarów o znaczeniu strategicznym;

9) zobowiązanie właściwego organu kraju końcowego użytkownika, że bez wcześniejszej zgody tego organu nie zostanie udzielone zezwolenie na: wywóz, sprzedaż, pożyczanie lub dysponowanie towarami o znaczeniu strategicznym objętymi oświadczeniem w inny sposób niż określony w oświadczeniu końcowego użytkownika;

10) nazwę i adres zagranicznego importera lub odbiorcy;

11) zobowiązanie importera lub odbiorcy do nieprzekazywania uzbrojenia odbiorcom z kraju przeznaczenia objętego embargiem na broń, jeżeli przedmiotem obrotu jest uzbrojenie;

12) zobowiązanie importera lub odbiorcy do nieprzekazywania towaru o znaczeniu strategicznym żadnemu innemu odbiorcy niż końcowy użytkownik bez uprzedniej zgody organu kontroli obrotu;

13) poświadczenie przez właściwy organ kraju importera lub odbiorcy przyjęcia przez importera lub odbiorcę zobowiązań, o których mowa w pkt 11 lub 12, oraz oświadczenie właściwego organu kraju importera lub odbiorcy, że importer lub odbiorca jest upoważniony do posiadania towarów o znaczeniu strategicznym;

14) wskazanie pośrednich nabywców, o ile występują.

Czy towar, który chcę wywieźć, jest produktem podwójnego zastosowania?

- 1) Weryfikacja specyfikacji technicznej z załącznikiem I do rozporządzenia;
- 2) Konsultacja z producentem;
- 3) Wniosek o wydanie wiążącego wyjaśnienia w sprawie konieczności uzyskania zezwolenia na określony obrót (z art. 10 ustawy o obrocie z zagranicą (...))

Organ kontroli obrotu, **na wniosek podmiotu**, udziela wiążącego wyjaśnienia w sprawie konieczności uzyskania zezwolenia **na określony obrót towarami o znaczeniu strategicznym**

- Wniosek należy pisemnie złożyć na adres ministerstwa
- Należy podać kontrahentów transakcji
- Należy dokładnie opisać produkty oraz przesłać ich dane techniczne
- Od 3 do 6 miesięcy oczekiwania na odpowiedź

Kiedy składać wniosek o udzielenie wiążącego wyjaśnienia?

- Kiedy nie jesteśmy pewni, czy dany towar jest produktem podwójnego zastosowania
- Kiedy mamy obawy, że zachodzą przesłanki z art. 4 – klauzula catch-all

Oświadczenie (...) może nie zawierać jednego lub więcej elementów wymienionych w ust. 4 (...) w przypadku gdy **państwo końcowego użytkownika lub importera posiada system kontroli obrotu**, w szczególności jest członkiem międzynarodowych porozumień (...) oraz jeżeli:

- 1) **stopień zaawansowania technologicznego towaru o znaczeniu strategicznym jest niski i towar o znaczeniu strategicznym nie jest śmiercionośny** lub nie jest kluczową częścią składową lub komponentem takiego towaru lub
- 2) **końcowy użytkownik ma status organu lub podmiotu państwowego**.

**Mam wątpliwości dotyczące tematyki DU,
ale nie mogę znaleźć odpowiedzi na
stronach gov.pl...**

exportDU@mrit.gov.pl

Dedykowana skrzynka, na którą można kierować
pytania związane z obrotem produktami
podwójnego zastosowania.

■ Dziękuję za uwagę

Paweł Godawa

zastępca dyrektora

Departament Obrotu Towarami Wrażliwymi i Bezpieczeństwa Technicznego

22 411 97 59

pawel.godawa@mrit.gov.pl